

gerne æder, blive reduceret, hvorved væksten også reduceres. Kyllingerne vil således først opnå den ønskede slagtevægt efter en lidt længere periode end den nuværende slagtealder, men til gengæld vil deres skelet- og benstyrke blive bedre. Samtidig medfører brug af lysprogrammer, at kyllingernes mobilitet og aktivitet øges, ligesom der ses en lavere dødelighed og en bedre foderudnyttelse. Endvidere har en tilstrækkelig sammenhængende søvnperiode fysiologisk betydning for kyllingernes evne til at synkronisere og integrere udskillelsen af hormoner og styrke deres immunforsvar. Dette er formentlig vigtigt for kyllingernes velfærd og udvikling.

Arbejdsgruppen foreslår derfor, at der bør indføres krav om obligatorisk brug af lysprogrammer ved hold af slagtekyllinger.

Arbejdsgruppen har på baggrund af en samlet vurdering af de forskellige hensyn, som spiller ind ved fastsættelsen af mørkeperiodernes varighed, fundet, at et lysprogram med gradvist optrappende daglængde bedst kombinerer de forskellige behov gennem kyllingernes vækstperiode.

Efter en gennemgang af den på nuværende tidspunkt foreliggende videnskabelige forskning i lysprogrammer og de praktiske erfaringer, der hidtil er opnået med anvendelse af sådanne programmer, anbefaler arbejdsgruppen, at lysprogrammet fastsættes således:

- 1) Fra 5 til 12 dage efter udrugning bør der være en mørkeperiode på ikke under 8 sammenhængende timer i døgnet (1. fase).
- 2) Fra 13 til 28 dage efter udrugning kan mørkeperioden reduceres til 6 sammenhængende timer i døgnet (2. fase).
- 3) Fra 29 dage efter udrugning til 5 dage før slagting kan mørkeperioden reduceres til 3 sammenhængende timer i døgnet (3. fase).

De sidste 5 dage før slagting bør der være mulighed for at give kyllingerne konstant lys, så deres aktivitetsniveau kan reduceres ved dæmpning af lyset på indfangningstidspunktet – i modsat fald er der stor risiko for skader på kyllingerne med de nuværende indfangningsmetoder. Endvidere bør der de første 5 dage efter udrugning være mulighed for at holde kyllingerne ved konstant lys, for at få dem "i gang" efter indstættelsen i stalden.

Arbejdsgruppen foreslår, at der kan indføres en gradvis aftrapning af mørkeperioderne i 2. og 3. fase – dog således at den gennemsnitlige sammenhængende mørkeperiode ikke må være mindre end henholdsvis 4,5 og 1,5 time i døgnet i hele fasen.

Arbejdsgruppen finder endvidere, at der bør fastsættes krav om indførelse af skumrings- og dæmrings-

perioder på 15-30 minutter, således at kyllingerne kan nå at indstille sig på overgangen fra lys til mørke og omvendt, herunder indtagelse af hvilepladser, optagelse af foder mv.

Arbejdsgruppen har endelig overvejet, hvor høj en lysintensitet, der bør være i kyllingehusene i perioder med normal belysning. Af hensyn til kyllingers adgang til at udøve normal adfærd og aktivitet, og producentens mulighed for at inspicere kyllingerne nøje, finder arbejdsgruppen efter en samlet vurdering, at lysintensiteten bør fastsættes til minimum 20 lux i dyrenes øjenhøjde. For at undgå (de sjældne) tilfælde af alvorlig fjerpilning og kannibalisme i et kyllingehus, foreslås det dog, at lysintensiteten undtagelsesvis kan dæmpes – dog ikke under 5 lux – hvis der er optræk hertil.

Som følge af den hastige tekniske og videnskabelige udvikling på området finder arbejdsgruppen, at der bør være adgang til løbende at ajourføre reglerne om den nærmere sammensætning af lysprogrammet. Dette sikres efter arbejdsgruppens opfattelse bedst, hvis justitsministeren bemyndiges til administrativt at fastsætte nærmere regler herom.

Der henvises til afsnit IV.1. om lysprogrammer i arbejdsgruppens delrapport.

5.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig i, at der bør gennemføres tiltag, som kan reducere det store antal kyllinger med benproblemer i den danske produktion af slagtekyllinger. Anvendelse af lysprogrammer er en enkel, billig og effektiv metode til at forbedre benkonstitutionen for kyllinger, og samtidig sikres kyllingerne en naturlig døgnrytme i størstedelen af produktionsperioden med heraf følgende øget dyrevelfærd.

Det fremgår af dyreværnslovens § 2, at enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyrene blandt andet passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte og videnskabelige erfaringer. Det følger således efter Justitsministeriets opfattelse formentlig allerede heraf, at hold af kyllinger ved lys i 24 timer i døgnet kan være i strid med dyreværnsloven. Justitsministeriet er imidlertid enig med arbejdsgruppen i, at det bør præciseres nærmere, og at man bedst sikrer kyllingernes velfærd ved at stille krav om obligatorisk brug af lysprogrammer.

Den nærmere fastsættelse af varigheden af lys- og mørkeperioder i lysprogrammerne afhænger imidlertid af de til enhver tid foreliggende videnskabelige resultater og den tekniske udvikling på området.